

tør betegnes som det sidste og afgørende Ord i denne saare vigtige Samfundssag, men at der muligvis snart vil vise sig Trang til Ændringer og Tilføjelser, naar man først har indvundet tilstrækkelige Erfaringer." Jeg kan ganske slutte mig til disse Udtalelser, og jeg kan tilføje, at jeg vilde anse det for ubetinget heldigst, at man i Tide foretog alle de Overvejelser, som kunde gøres i denne Sag, for at man ikke skulde vedtage Loven med den Forudsætning, at man ret snart maa have hele dette Forhold op til Behandling igen. De Erfaringer, som man kommer til at gøre, turde maaske blive dyrekøbte paa adskillige Omraader, og derfor var det vistnok det heldigste, om man i Tide saa sig lidt for med Hensyn til, hvad der her foreslaas.

Det er mig bekendt, at man oppe i det andet Ting ogsaa har drøftet Spørgsmaalet om Kommunernes Stilling til denne Sag. Man kunde tænke sig flere Veje at gaa med Hensyn til Anlæg af saadanne Virksomheder, som her er Tale om. Man kan gaa de Veje, som der synes at være mest Tilbøjelighed til at betræde, nemlig de private Veje, at man saa at sige lader denne Sag have frit Løb og kun letter det saa meget som muligt for dem, som have Lyst til at kaste sig over disse Anlæg. Men det kunde ogsaa være, at det var en Sag, Samfundet selv burde tage sig af, hvad enten det nu blev Kommunerne eller Staten, hvad enten det nu blev Bykommunerne eller Amtskommunerne. Man har drøftet dette Spørgsmaal i det andet Ting, og ogsaa i denne Henseende næret betydelige Betæneligheder. Man har imidlertid slaaet sig til Taals med, at der i Lovforslaget synes at være Antydninger, som give Kommunerne en vis Myndighed, saa at de ere i Stand til at hindre private Anlæg, hvor de mene, der burde være kommunale Anlæg.

Jeg har imidlertid ikke i det foreliggende Lovforslag fundet saadanne Bestemmelser, at jeg kan føle mig betrygget i den Henseende. De omtalte Bestemmelser findes navnlig i Lovforslagets §§ 9 og 10. Lovforslagets § 9 handler om Ledninger over offentlige Gader og Veje, og der har Udvalget i det andet Ting foretaget den Forandring, som det ærede Medlem for Randers Landkreds omtalte, en Forandring, som jeg ogsaa vil anse for at være i høj Grad rigtig. Men det er kun den ene Side af Sagen. Den anden Side af Sagen er dette Spørgsmaal: Hvorledes er Kommunernes Stilling i Virkeligheden overfor det foreliggende

Lovforslag. Der siges i § 9 med Hensyn til Ledninger over eller i offentlige Gader og Veje, at forinden Anbringelse af saadanne Ledninger finder Sted, skal der med 4 Ugers Varsel ske Anmeldelse derom til Vejenes eller Jernbanernes Ejere eller Bestyrelser. Altsaa, for saa vidt det er kommunale Veje, kommunale Baner, faar vedkommende Kommune en saadan Meddelelse. Derefter skal Vejenes eller Jernbanens Ejer i Løbet af 3 Uger eventuelt nedlægge Protest imod Ledningens Fremførelse overfor Ministeriet for offentlige Arbejder, men saa afgør Ministeren, om og paa hvilken Maade Ledningerne kunne anbringes. Altsaa, Kommunens Protest gælder ingen Ting. Hvis en Kommune vil forhindre et saadant Anlæg, men Ministerens skønner, at dens Protest ikke kan tages til Følge, gælder den til Wandsbeck, og saa faar Kommunen ingen Ret, saa bliver Ledningen lagt paa Trods af Kommunens Protest.

I § 10 bestemmes, hvorledes man har at forholde sig med en yderligere Benyttelse af Ledningerne paa saadanne Grunde, og det siges, at til Opstilling af Stangrækker osv. eller underjordiske Ledninger kan Ministeren tillade tvungen Afstaaelse af Rettigheder over offentlig eller privat Ejendom, og derom skal der ogsaa 4 Uger i Forvejen sendes Meddelelse til de paagældende Ejere og Bestyrelser for By- og Amtskommuner, ikke alene, naar de ere Ejere af de vedkommende Veje eller Gader, som man ønsker at benytte, men ogsaa naar Kommunerne overhovedet berøres af Anlægget, og hvis Ministeren saa skønner, at Anlægget kan finde Sted, kan han give Tilladelse til tvungen Erhvervelse og Adgang til at benytte offentlige Gader og Veje. Men denne Tilladelse kan kun gives for et Tidsrum af 40 Aar.

Med Hensyn til dette Spørgsmaal er der dog en Sag, som jeg vil tillade mig at anføre. Tilladelse til tvungen Erhvervelse af Adgang til at benytte offentlige Gader og Veje kan kun gives for et Tidsrum af 40 Aar, altsaa for saa vidt den eller de paagældende Kommuner ikke allerede have stillet en efter Ministeriets Skøn tilstrækkelig Garanti for inden en passende Frist at tilvejebringe et Anlæg, som i det væsentlige tilfredsstiller det af Andragerne tilsigtede almene Formaal. Naar man nu altsaa tænker, at denne Lov skal vedtages i stor Ruf, naturligvis med det Formaal for Øje, at den ogsaa skal komme til Anvendelse i stor Ruf, saa at den allerede i den kommende Sommer vil blive bragt i